

Regiony

Jihovýchodní Evropa: státy

Problémové oblasti

Podle mapky popište problémová území, pracujte s odkazem:

http://www.euratlas.net/geography/europe/special_status/index.html

Které z problémových oblastí se nacházejí v Evropě, které v Asii?

O jaké problémy se jedná?

Nové nezávislé státy Evropy

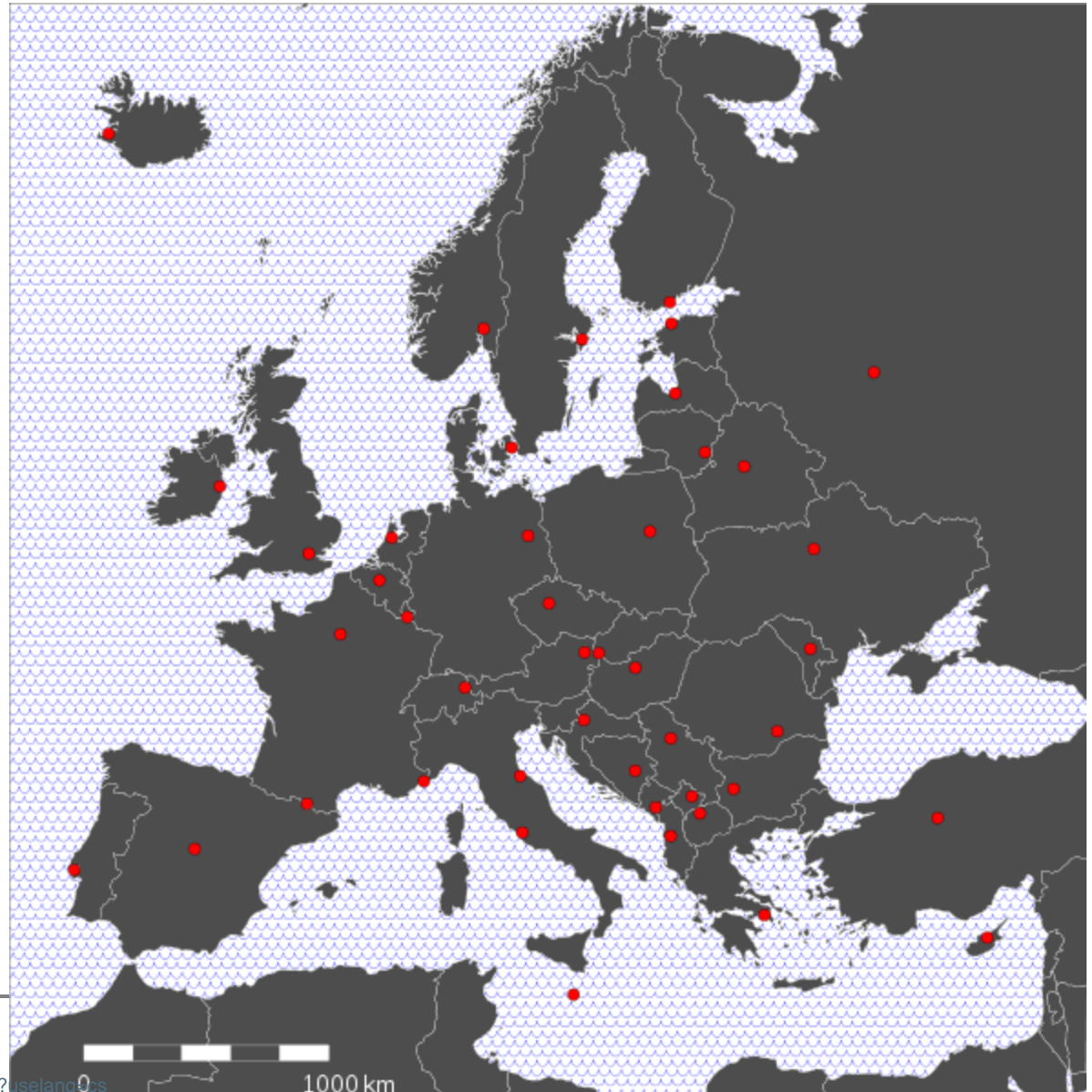
Podle mapy popište, které státy Evropy nově vznikly po roce 1990:

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Euopamithauptstaedten.svg?uselang=cs>

Uveďte jejich hlavní města.

Nové nezávislé státy Evropy

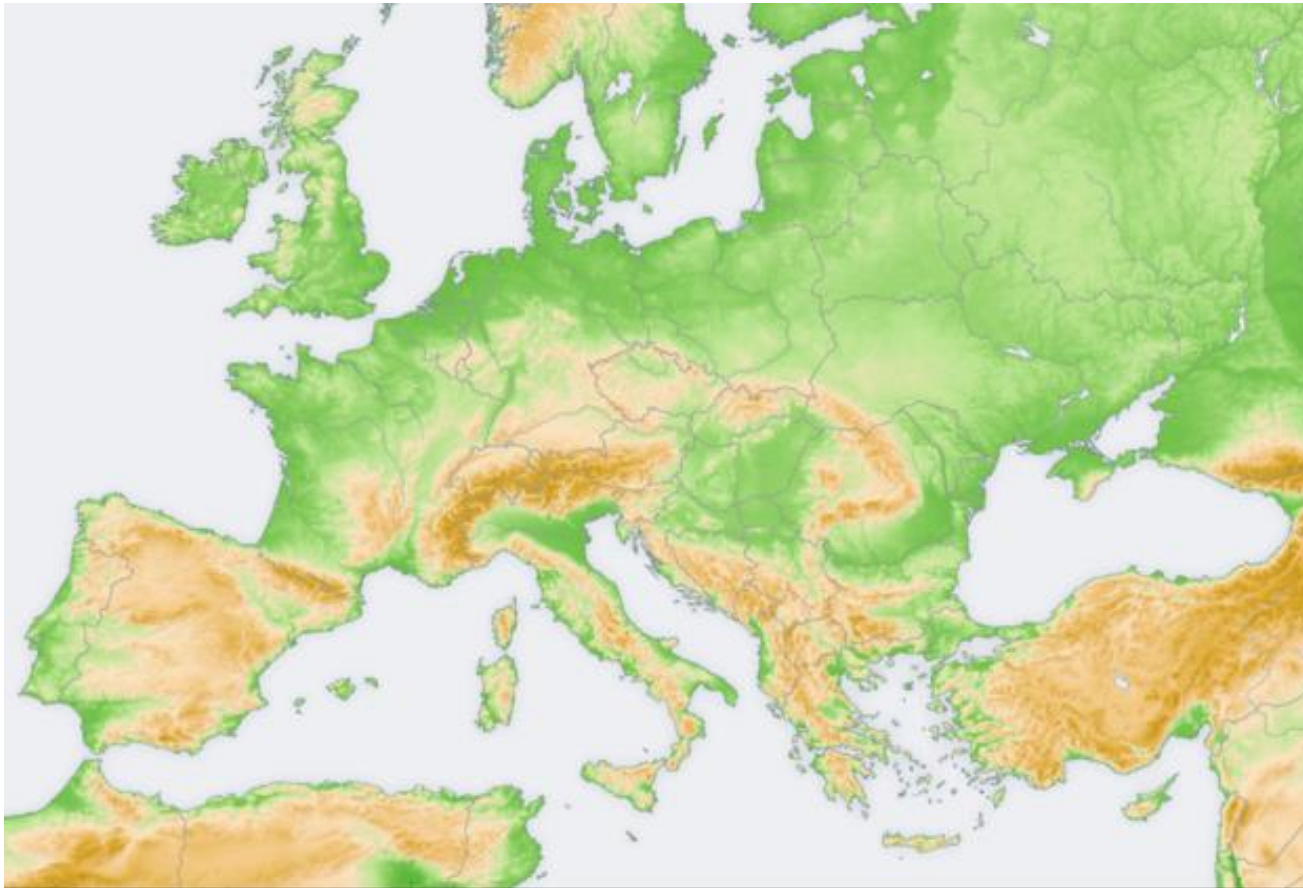
- 1990 Litva
- SRN
- 1991 Slovinsko
- Chorvatsko
- Makedonie
- Estonsko
- Lotyšsko
- Bělorusko
- Ukrajina
- Moldavsko
- Rusko
- 1992 Bosna a Hercegovina
- 1993 Česká republika
- Slovensko
- 2006 Srbsko
- Černá Hora
- 2008 Kosovo

JV Evropa

Poloha: **Balkánský poloostrov**

Prostudujte si odkaz: <http://mapyourinfo.com/wiki/cs.wikipedia.org/Balk%C3%A1n/>

Které pojmy se vám vybaví při vyslovení názvu

Balkánský poloostrov?

Co víte o přírodě, obyvatelstvu, státech, historii této oblasti?

Které státy jste navštívili?

Čím vás zaujaly?

Mapy:

<http://www.britannica.com/EBchecked/media/62181/>

JV Evropa: poloha

Které státy
řadíme
mezi státy
JV Evropy?

Pojmenujte
jejich
hlavní
města.

JV Evropa: poloha

Slovensko
Chorvatsko
Bosna a Hercegovina
Srbsko
Černá Hora
Kosovo
Makedonie
Albánie
Rumunsko
Bulharsko

Státy

Vyhledejte údaje o současné politické a socioekonomické situaci jednotlivých států regionu.

Vyhledejte zajímavosti k jednotlivým státům.

Odkazy:

Ministerstvo zahraničních věcí ČR:

http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/evropa/index.html

Wikipedie:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Jihov%C3%BDchodn%C3%AD_Evropa

http://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_sv%C4%9Btov%C3%A9ho_d%C4%9Bdictv%C3%AD_v_Evrop%C4%9B:_Alb%C3%A1nie_a%C5%BE_Chorvatsko

Česká agentura na podporu obchodu/Czech Trade:

<http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika/teritorialni-informace-zeme/1000540/>

World Factbook:

https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/wfbExt/region_eur.html

Světová zdravotnická organizace:

<http://www.who.int/countries/en/>

Statistiky OSN:

<http://data.un.org/CountryProfile.aspx?crName=Albania>

Státy

S pomocí odkazu

http://www.google.cz/publicdata/explore?ds=d5bncppjof8f9_&ctype=l&strail=false&bcs=d&nselem=h&hl=cs&dl=cs

porovnávejte státy JV Evropy podle různých ukazatelů, komentujte grafy.

Porovnejte státy podle rozlohy a počtu obyvatel (rok 2016):

	Slovensko	Chorvatsko	Bosna a Herceg.	Srbsko	Černá Hora	Makedonie	Kosovo	Albánie
Rozloha (tis. km ²)	20,3	56,6	51,2	77,5	13,8	25,7	10,9	28,7
Počet ob. (mil)	1,97	4,31	3,86	7,14	0,64	2,10	1,88	3,03

Zdroj: https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/wfbExt/region_eur.html

Státy

Popište národnosti, jazyky, typy písma a náboženské vyznání jednotlivých států JV Evropy:

Text ze Všeobecné deklarace lidských práv:

Slovinsky: Obdarjeni so z razumom in vestjo

Chorvatsky: Ona su obdarena razumom i sviješću

Srbsky: Она су обдарена разумом и свешћу

Bosensky: Она су обдарена разумом и свијешћу

Makedonsky: Тие се обдарени со разум и совет

Česky: Jsou nadáni rozumem a svědomím

5a) – e)

Státy, jazyky, náboženství

Podle mapek popište národnosti, jazyky, typy písma a náboženské vyznání jednotlivých států JV Evropy:

6

7

Slovensko

Obyvatelstvo: Slovinci 83%, slovinština
římskokatol. 58%

Podíl zaměstnaných podle sektorů:

zemědělství 2,2%, průmysl 35%, služby 62,8%

Nezaměstnanost 13,1%

Ekonomika:

zemědělství: pšenice, ječmen, kukuřice,
cukrovka, réva, dobytek
malý význam, dovoz potravin

ner. suroviny: nedostačující

dovoz ropy (**Koper**), zemního plynu

energetika: závislost z 50% na dovozu

el. tepelné, jaderná (**Krško**), vodní (**Dráva**)

stavebnictví: pokles

průmysl: hutnický, strojírenský (Revoz – auta Renault), chemický,
elektrotech.(Gorenje), potravinářský

doprava: přístav **Koper**

město **Maribor**

Slovensko

CR: Triglavský NP

památky UNESCO: Škocjanské jeskyně

Politická a hosp. orientace: člen NATO, EU (poskytuje rozvojovou pomoc státům JV Evropy)

Jména: Jože Plečnik, Julius Kugy

Ljubljana

9

Jezero Bled

10

Chorvatsko

Obyvatelstvo: Chorvati 90%, chorvatština
Srbové 4,5%
římskokatol. 88%, pravoslaví 4%

Podíl zaměstnaných podle sektorů:
zemědělství 2%, průmysl 29%, služby 69%

Nezaměstnanost 21,6%

Ekonomika:

zemědělství: kukuřice, cukrovka, pšenice, tabák,
brambory, slunečnice, dobytek

ner. suroviny: těžba ropy a zemního plynu
dovoz ropy (**Rijeka**), z. plynu
ropovod z Omišalj
do střední Evropy

energetika: tepelné, vodní el.

stavebnictví: rozvoj

průmysl: strojírenský, chemický, potravinářský

doprava: přístav **Rijeka**

Chorvatsko

Najděte:

Slavonie

Dalmácie

Města:

Zagreb

Osijek

Rijeka

Pula

Zadar

Šibenik

Split

Dubrovnik

Based on the map by The Cartographic Section of the United Nations, No. 3740 Rev. 5 / June 2004

Chorvatsko

CR: Dalmácie: video: <http://www.youtube.com/watch?v=9pyeV3IAp2I&feature=related>

památky UNESCO: **NP Plitvická jezera, Split, Dubrovnik
Poreč, Trogir, Šibenik, Stari Grad**

Politická a hosp. orientace: člen NATO, přihláška do EU, CEFTA

Z dějin: Josip Broz Tito

Dubrovnik

14

Diokleciánův palác ve Splitu

15

Chorvatsko

NP: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Nacionalni_parkovi.gif?uselang=cs

Hvar

18

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Rovinj_07.JPG?uselang=cs
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Hvar_yachten.JPG?uselang=cs
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Exposure_5_seconds.jpg?uselang=cs

Rovinj

17

16

Plitvická jezera

Bosna a Hercegovina

Federace Bosna a Hercegovina, Republika srbská, Distrikt Brčko

Obyvatelstvo: Bosňáci 48%, Srbové 37%, Chorvati 14%

bosenština, srbština, chorvatština
muslimové 40%, pravoslavní 31%,
římskokatol. 15%

Podíl zaměstnaných podle sektorů:

zemědělství 18,9%, průmysl 29,8%, služby 51,3%

Nezaměstnanost 44,3%

Ekonomika:

zemědělství: pšenice, kukuřice, slunečnice,
ovoce, réva, skot, ovce

ner. suroviny: uhlí, rudy železa a bar. kovů
(Ni, Co, Cr, Pb, Zn) **Zenica**
dovoz ropy, zemního plynu

energetika: el. tepelné (**Tuzla**), vodní (**Jablanica**)

průmysl: hutnický, strojírenský, textilní, kožedělný, dřevozpracující,
potravinářský (mléko, víno, ovoce)

doprava: chorvatský přístav **Ploče**

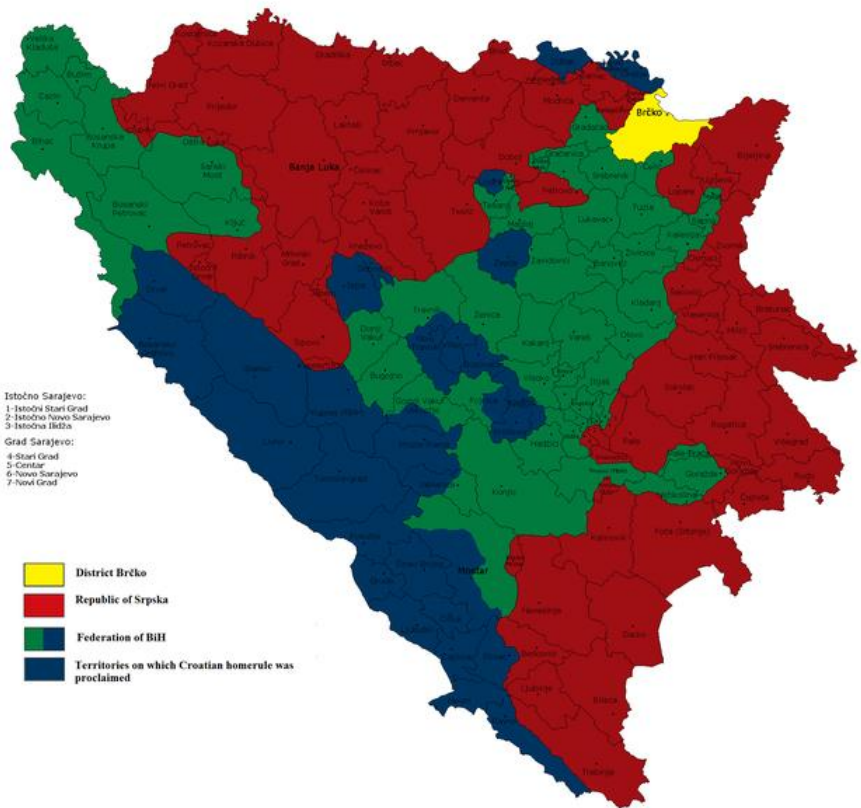
budování dálnice **Ploče – Sarajevo - Budapest**

Bosna a Hercegovina

Popište státoprávní uspořádání a etnické složení státu:

20

21

Bosna a Hercegovina

CR: NP Sutjeska

památky UNESCO: **Mostar**, most ve **Višegradě**

Politická a hosp. orientace: mise EU, zahraniční rozvojová pomoc, CEFTA

Jména: Emir Kusturica

Sarajevo

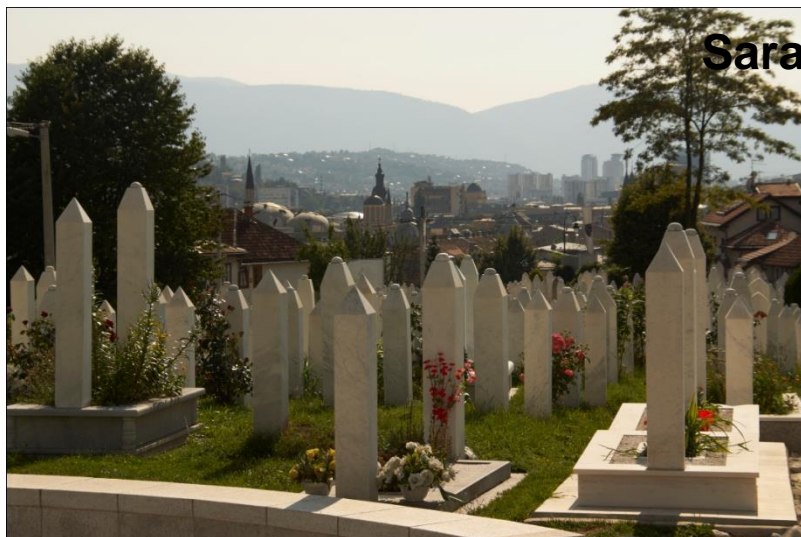
22

Mostar

23

Bosna a Hercegovina

Sarajevo

24

25

Prenj

Foto: IS

26

Mostar

Bosna a Hercegovina

Srbsko

Obyvatelstvo: Srbové 83%, Maďaři 4%
(ve Vojvodině 14% ob.)

srbština (cyrilice)

pravoslaví 85%

Podíl zaměstnaných podle sektorů:

zemědělství 23,9%, průmysl 16,5%, služby 59,6

Nezaměstnanost 20,1%

Ekonomika:

zemědělství: obiloviny, maliny (vývoz)

ner. suroviny: ropa, zemní plyn – těžba, dovoz

Pančevo, Novi Sad – rafinerie

uhlí (lignit – tepelné elektrárny): Kostolac

energetika: el. tepelné, vodní

stavebnictví: problémy

průmysl: strojírenský, chemický, textilní, elektrotech., potravinářský

doprava: nutná modernizace silnic a železnic

železnice **Bělehrad - Bar**

Srbsko

Najděte:

Vojvodina

Města:

Subotica

Novi Sad

Beograd

Kragujevac

Niš

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Nisz_center.jpg

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Serbia_Map.png?uselang=cs

Srbsko

CR: NP Djerdap

památky UNESCO: Stari Ras a Sopočani, Studenica, Gamzigrad

Politická a hosp. orientace:

Jména: Nikola Tesla (nar. v Chorvatsku), Slobodan Milošević

Studenica

Djerdap

31

32

Čtete:

http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Monastir_Studenica_I.JPG
http://en.wikipedia.org/wiki/File:Danube_near_Iron_Gate_2006.JPG

<http://agroekonomija.wordpress.com/2011/11/17/the-potentials-for-production-of-healthy-safe-food-in-the-np-%E2%80%99Ederdap/>

Srbsko

Kalemegdan v Bělehradě

Černá Hora

Obyvatelstvo: Černohorci 45%, Srbové 29%, Bosňáci 8,6%, Albánci 5%
černohorština 37%, srbština 43%, bosenština, albánština, chorvatština
pravoslaví 72%, islám 16%

Podíl zaměstnaných podle sektorů:

zemědělství 6,3%, průmysl 20%, služby 73,7%

Nezaměstnanost 19,1%

Ekonomika:

zemědělství: ovoce, zelenina, olivy, dobytek
dovoz potravin

ner. suroviny: bauxit (**Nikšič**), hnědé uhlí
dovoz ropy, zemního plynu

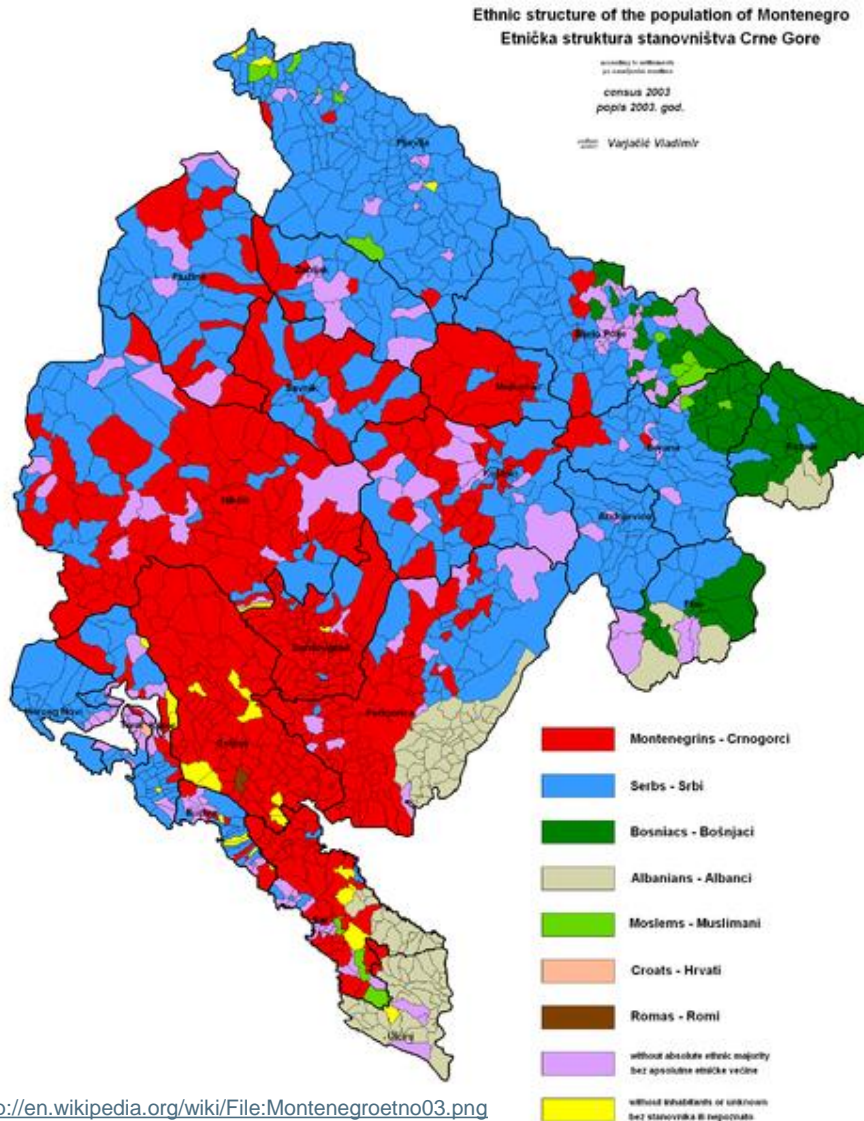
energetika: el. tepelná (**Pijevlija**), vodní (**Piva**, projekt na Morači)

stavebnictví: rozvoj

průmysl: výroba hliníku (**Podgorica**), železářny (**Nikšič**),
potravinářský (pivovar **Nikšič**), dřevozpracující

Černá Hora

Popište etnické složení v Černé Hoře:

36

<http://en.wikipedia.org/wiki/File:Montenegroetno03.png>

37

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Montenegro-bioce.png?uselang=cs>

Černá Hora

doprava: budování dálnice ze Srbska do Baru
rekonstrukce železnice Bar – Bělehrad
přístavy **Kotor, Bar**

CR: 1991 – ekologický stát

NP Durmitor, Lovčen, Biogradska Gora, Skadarské jezero
památky UNESCO: **Kotor, Durmitor**

Politická a hosp. orientace: CEFTA, snaha o členství v NATO, EU

Jména: Nikola I. Petrović-Njegoš

Prokletije

Černá Hora

Budva

Foto: IS

40a), b)

Černá Hora

Kotor

Boka Kotorska

http://cs.wikipedia.org/wiki/Boka_Kotorska

Kosovo

Obyvatelstvo: Albánci 90%, Srbové 6%
albánština, srbština
muslimové 89%, pravoslaví 6%

Podíl zaměstnaných podle sektorů:
zemědělství 24%, průmysl ? %, služby ? %
Nezaměstnanost 31%

Ekonomika:

zemědělství: pšenice, brambory,
ovoce, réva, dobytek
dovoz potravin

ner. suroviny: hnědé uhlí, barevné kovy (Pb-Zn, Ni, Cr, **Trepča**)
dovoz ropy (bez napojení na ropovod i plynovod)

energetika: el. tepelná (**Obilič**), vodní, výpadky el. en.

stavebnictví: rozvoj

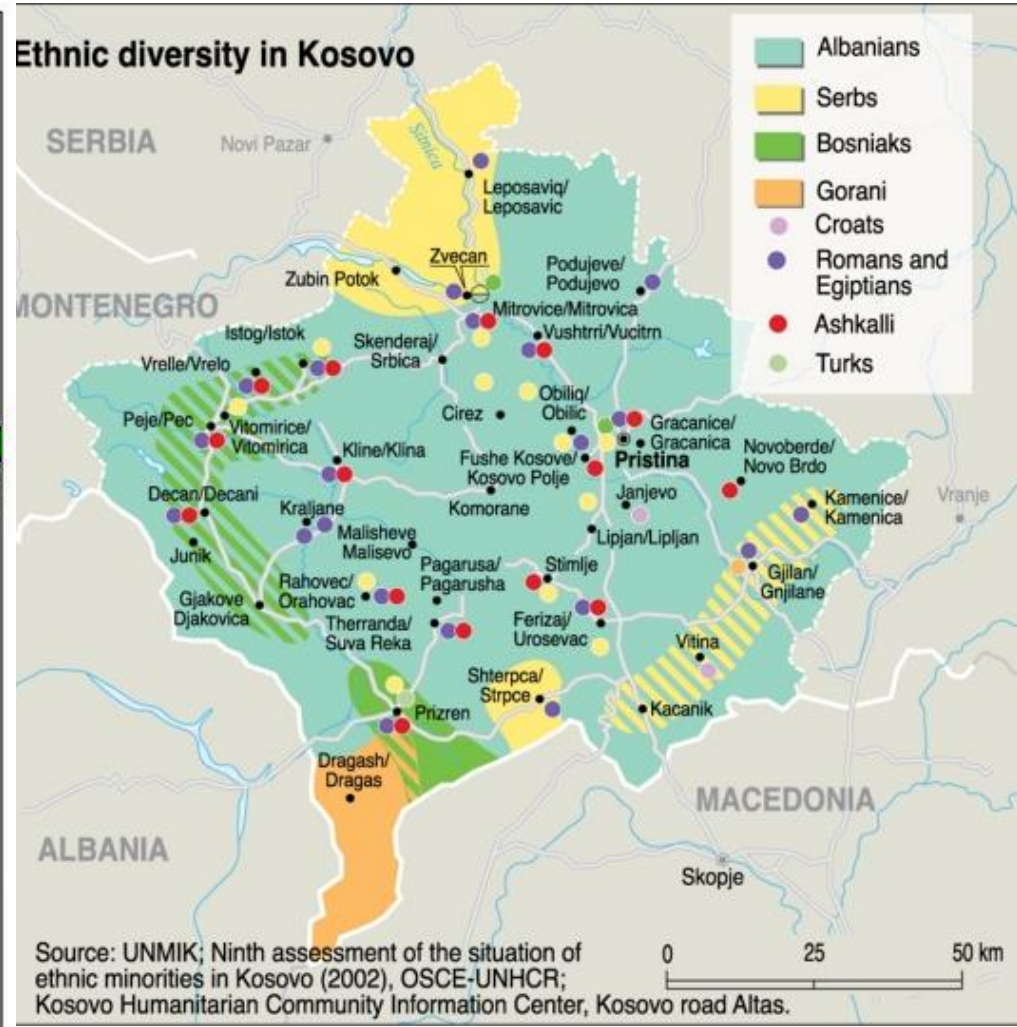
průmysl: hutnický, textilní, dřevozpracující, málo potravinářský

doprava: budování albánsko-kosovské dálnice

Kosovo

43

44

Kosovo

CR: Prokletije

památky UNESCO: **Visoki Dečani, Gračanica, klášter Peč,**
kostel sv. Bohorodičky **Prizren**

Politická a hosp. orientace: uznání jen třetinou členů OSN,
UNMIK (mise OSN), KFOR (jednotky NATO)
příjemce rozvojové pomoci USA, EU

Jména: Ibrahim Rugova

Prizren

Foto: IS

45

46

<http://en.wikipedia.org/wiki/File:Gračanica1.jpg>

Kosovo

Kláštery:

Peč

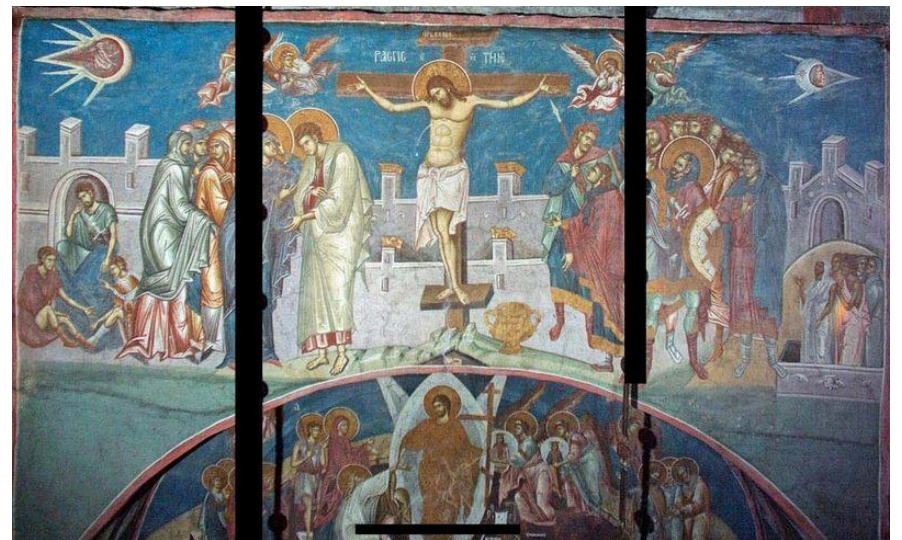
Visoki Dečani

49

47

48

Makedonie

Obyvatelstvo: Makedonci 64%, Albánci 25%
makedonština, albánština
pravoslaví 67%, islám 30%

Podíl zaměstnaných podle sektorů:

zemědělství 19%, průmysl 27%, služby 54%

Nezaměstnanost 28,6%

Ekonomika:

zemědělství: ovoce, zelenina, réva, rýže, tabák,
chov ovcí

ner. suroviny: těžba uhlí (tep. elektrárna)

dovoz ropy (ropovod ze Soluně), zemního plynu

energetika: závislost z 30% na dovozu
el. tepelné (**Bitola**), vodní

stavebnictví: význam

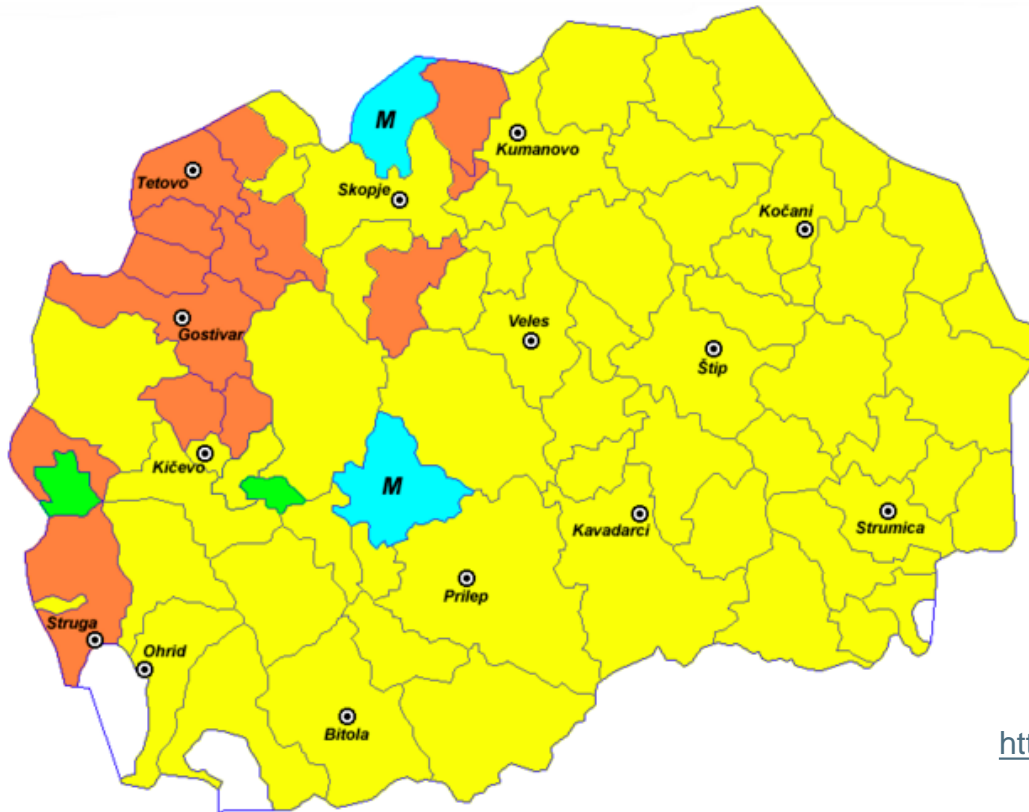
průmysl: potravinářský (zpracování ovoce, zeleniny, tabáku, víno)

doprava: nutná modernizace

Makedonie

Popište etnické složení Makedonie:

Na území kterých dnešních států se nacházejí historické části Makedonie:

Vardarská
Egejská
Pirinská

http://cs.wikipedia.org/wiki/Makedonie_%28region%29

http://cs.wikipedia.org/wiki/Matka_Tereza

Macedonia - 2002 census

● - Macedonian majority ● - Albanian majority ● - Turkish majority ● - Mixed

M - Relative Macedonian majority

Makedonie

CR: NP Pelister

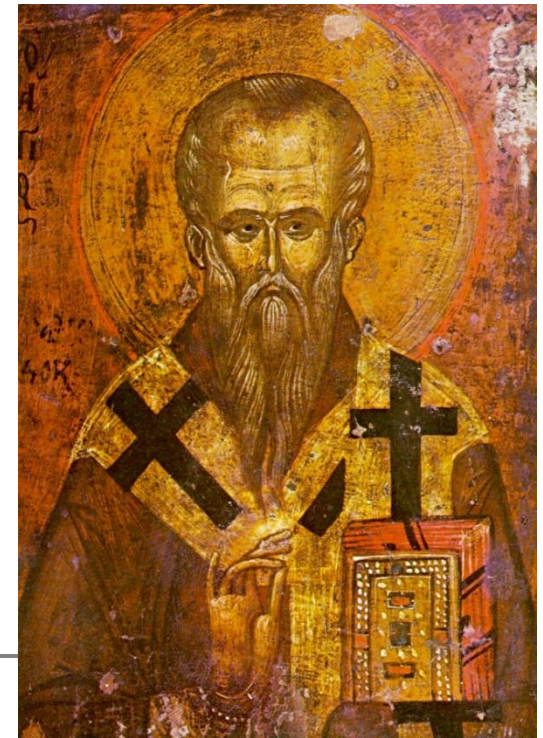
památky UNESCO: **Ohrid**

Politická a hosp. orientace: CEFTA, snaha o členství v NATO, EU

Jména: Kliment Ohridský

Ohrid

Makedonie

Albánie

Obyvatelstvo: Albánci 95%, albánština
muslimové 50%

Podíl zaměstnaných podle sektorů:

zemědělství 54,6%, průmysl 12,8%, služby 32,6%

Nezaměstnanost 16,9%

Ekonomika:

zemědělství: pobřežní nížina – pšenice, ovoce,
réva, tabák...

horské oblasti: brambory, dobytek

ner. suroviny: rudy Cr, Cu, Ni-Zn, ropa, asphalt, vápence

energetika: nedostačující

vodní el. (téměř veškerá vyrobená en.) – Drinská kaskáda

výstavba tep. el. – Vlora

stavebnictví: velký rozvoj

průmysl: těžba a zpracování ner. sur., textilní, kožedělný, potravinářský

služby: rozvoj

doprava: rekonstrukce silnic, špatný stav železnic,

přístavy **Durres, Vlora, Saranda, Shengjin**

Albánie

CR: rozvoj na pobřeží Jaderského a Jónského moře
památky UNESCO: **Butrint, Gjirokaster**

Politická a hosp. orientace: 1945 až 1991 izolace, komunistický režim
nyní spolupráce s EU, Balk. státy, USA, člen NATO, CEFTA, přihláška do EU

Z dějin: Skanderbeg, Enver Hodža

Tirana

Kruja

Foto: IS

56

57

Albánie

Gjirokaster
Saranda
Korca

Po jsme si zapamatovali?

Které státy řadíme do oblasti Balkánského poloostrova?

Porovnávejte státy podle různých ukazatelů.

Vyjádřete se k národnostem, jazykům, typům písma a náboženství jednotlivých států.

Vysvětlete pojmy:

Koper, Mostar, Vojvodina, Priština, Ohrid

Dráva, Podgorica, Nikšič, Tirana, Sarajevo

Maribor, Bar, Zenica, Split, Saranda

Gorenje, Durmitor, Tito, Rijeka, Trepča

Bled, Kotor, Dubrovnik, Plečnik, Novi Sad

Zdroje:

- Státy světa: Evropa. *Ministerstvo zahraničních věcí České republiky* [online]. [cit. 2012-02-16]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/evropa/index.html
- Teritoriální informace - země: Evropa. *BusinessInfo.cz: Czech Trade* [online]. 1997 - 2012 [cit. 2012-02-16]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/zahranicni-obchod-eu/teritorialni-informace-zeme.html>
- Jihovýchodní Evropa. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online].
- San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2012 [cit. 2012-02-16]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Jihov%C3%BDchodn%C3%AD_Evropa
- Seznam světového dědictví v Evropě. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. [cit. 2012-02-16]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_sv%C4%9Btov%C3%A9ho_d%C4%9Bdictv%C3%AD_v_Evrop%C4%9B:Alb%C3%A1nie_a%C5%BE_Chorvatsko
- Europe. *Central Intelligence Agency: The World Factbook* [online]. [cit. 2012-02-16]. Dostupné z: https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/wfbExt/region_eur.html
- Europe: Slovenia. *Central Intelligence Agency: The World Factbook* [online]. [cit. 2012-02-11]. Dostupné z: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/si.html> (obr. 8)
- Europe: Croatia. *Central Intelligence Agency: The World Factbook* [online]. [cit. 2012-02-11]. Dostupné z: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/hr.html> (obr. 11)
- Europe: Bosnia and Herzegovina. *Central Intelligence Agency: The World Factbook* [online]. [cit. 2012-02-18]. Dostupné z: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/bk.html> (obr. 19)
- Europe: Serbia. *Central Intelligence Agency: The World Factbook* [online]. [cit. 2012-02-18]. Dostupné z: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ri.html> (obr. 28)
- Europe: Montenegro. *Central Intelligence Agency: The World Factbook* [online]. [cit. 2012-02-20]. Dostupné z: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/mj.html> (obr. 35)
- Europe: Kosovo. *Central Intelligence Agency: The World Factbook* [online]. [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/kv.html> (obr. 42)
- Europe: Macedonia. *Central Intelligence Agency: The World Factbook* [online]. [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/mk.html> (obr. 50)
- Europe: Albania. *Central Intelligence Agency: The World Factbook* [online]. [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/al.html> (obr. 55)

Zdroje:

Obrázky:

1. KTRINKO. File:Euopamithauptstaedten.svg. *Wikimedia commons* [online]. 28. 2. 2011 [cit. 2012-02-11]. Dostupné z: <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Euopamithauptstaedten.svg?uselang=cs>
2. SAN JOSE. Soubor:Europe topography map.png. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- 2012, 12. 6. 2008 [cit. 2012-02-11]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Europe_topography_map.png
3. PCL Map Collection. *University of Texas Libraries* [online]. [cit. 2012-02-11]. Dostupné z: http://www.lib.utexas.edu/maps/europe/txu-oclc-247233313-europe_pol_2008.jpg
4. U.S. CIA. File:Yugoslavia ethnic map.jpg. *Wikimedia commons* [online]. 23. 12. 2006 [cit. 2012-02-11]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Yugoslavia_ethnic_map.jpg?uselang=cs
- 5a) Slovinština. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. [cit. 2012-02-11]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Slovin%C5%A1tina>
- 5b) Chorvatština. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. [cit. 2012-02-11]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Chorvat%C5%A1tina>
- 5c) Srbština. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. [cit. 2012-02-11]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Srb%C5%A1tina>
- 5d) Bosenština. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. [cit. 2012-02-11]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Bosen%C5%A1tina>
- 5e) Makedonština. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. [cit. 2012-02-11]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Makedon%C5%A1tina>
6. MANOLIU, Spiridon. File:AtIBalklang.jpg. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-2012, 20. 4. 2011 [cit. 2012-02-11]. Dostupné z: <http://en.wikipedia.org/wiki/File:AtIBalklang.jpg>
7. MANOLIU, Spiridon. File:AtIBalkrelig.jpg. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 20. 4. 2011 [cit. 2012-02-11]. Dostupné z: <http://en.wikipedia.org/wiki/File:AtIBalkrelig.jpg>
9. SHERMOZLE. Soubor:Ljubljana-skyline.jpg. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 25.3.2005 [cit. 2012-02-11]. Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Ljubljana-skyline.jpg>
10. MC BRIEN, Martin. File:Lake Bled view.jpg. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 7. 8. 2010 [cit. 2012-02-11]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Lake_Bled_view.jpg?uselang=cs
12. REKACEWICZ, Philippe a Emmanuelle BOURNAY. Croatia, topographic map. *UNEP/GRID-Arendal* [online]. 2010 [cit. 2012-02-11]. Dostupné z: http://www.grida.no/graphicslib/detail/croatia-topographic-map_2619
13. IMBRIS. File:Un-croatia.png. *Wikimedia commons* [online]. 23. 3. 2008 [cit. 2012-02-11]. Dostupné z: <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Un-croatia.png?uselang=cs>
14. GARI.BALDI. Soubor:Old town of dubrovnik.jpg. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 2.1.2007 [cit. 2012-02-11]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Old_town_of_dubrovnik.jpg
15. HRDINA, Karel. Soubor:Belfry Split 01.jpg. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 10.1.2012 [cit. 2012-02-11]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Belfry_Split_01.jpg
16. ROMANCEOR. File:Exposure 5 seconds.jpg. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 7. 8. 2007 [cit. 2012-02-11]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Exposure_5_seconds.jpg?uselang=cs
17. ORLOVIC, David. File:Rovinj 07.JPG. *Wikimedia commons* [online]. 2. 8. 2007 [cit. 2012-02-11]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Rovinj_07.JPG?uselang=cs
18. SCHORLE. File:Hvar yachten.JPG. *Wikimedia commons* [online]. 31. 7. 2009 [cit. 2012-02-11]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Hvar_yachten.JPG?uselang=cs
20. CEHA. File:Croatian homerule.png. *Wikimedia commons* [online]. 12. 6. 2009 [cit. 2012-02-18]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Croatian_homerule.png?uselang=cs
21. WOLPERTINGER. File:Bosnien-herzegowina 2-1225x1200.png. *Wikimedia commons* [online]. 14. 4. 2005 [cit. 2012-02-18]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Bosnien-herzegowina_2-1225x1200.png?uselang=cs
22. – 27. FOTO IS: Ivan Šťastný (se svolením autora)
29. Cartographer of the United nations. File:Serbia Map.png. *Wikimedia commons* [online]. 10. 3. 2007 [cit. 2012-02-18]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Serbia_Map.png?uselang=cs

Zdroje:

30. TARABOSH. Soubor:Nisz center.jpg. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 6. 1. 2008 [cit. 2012-02-218]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Nisz_center.jpg
31. BECHTLER, Cornelius. Soubor:Monastir Studenica I.JPG. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 3.8.2006 [cit. 2012-02-18]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Monastir_Studenica_I.JPG
32. BECHTLER, Cornelius. File:Danube near Iron Gate 2006.JPG. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 27. 7. 2006 [cit. 2012-02-18]. Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Danube_near_Iron_Gate_2006.JPG
33. JEREMIČ, Igor. Soubor:Tvdjava iz vazduha.jpg. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 25.11.2008 [cit. 2012-02-18]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Tvdjava_iz_vazduha.jpg
34. VERITAS-TR. File:Belgrad Kalemegdan 9.JPG. *Wikimedia commons* [online]. 10. 4. 2011 [cit. 2012-02-18]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Belgrad_Kalemegdan_9.JPG?uselang=cs
36. BAPJA. File:Montenegroetno03.png. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 2007 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: <http://en.wikipedia.org/wiki/File:Montenegroetno03.png>
37. CHRISO. File:Montenegro-bioce.png. *Wikimedia commons* [online]. 23. 1. 2006 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Montenegro-bioce.png?uselang=cs>
38. – 41., 45. FOTO IS: Ivan Štastný (se svolením autora)
43. UNPOCOLOCO. File:Etnická skladba Kosova.PNG. *Wikimedia commons* [online]. 1. 12. 2006 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Etnick%C3%A1_skladba_Kosova.PNG?uselang=cs
44. REKACEWICZ, Philippe. Ethnic diversity in Kosovo. *UNEP/GRID-Arendal* [online]. 2010 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: http://www.grida.no/graphicslib/detail/ethnic-diversity-in-kosovo_fa47
46. DROUET, Laurent. File:Gracanica1.jpg. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 22. 9. 2005 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: <http://en.wikipedia.org/wiki/File:Gracanica1.jpg>
47. NITZSCHE, Julian. File:Visoki Dečani.JPG. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 1. 8. 2008 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Visoki_Dečani.JPG
48. www. spezzatura.it. File: Crucifixion of Christ - Visoki Dečani Monastery. jpg. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/Visoki_De%C4%8Dani
49. Quinn Dombrowski. File: Patriarchate of Peć 09 2010 1. jpg. *Wikimedia commons* [online]. 7. 9. 2010 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Patriarchate_of_Pe%C4%87_09_2010_1.jpg
51. PANONIAN. File:Macedonia ethnic2002 03.png. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. 27. 6. 2007 [cit. 2012-02-25]. Dostupné z: http://en.wikipedia.org/wiki/File:Macedonia_ethnic2002_03.png
- 52., 53., 54., 56., 57., 58a) – d) FOTO IS: Ivan Štastný (se svolením autora)